

როგორ მოვემზადოთ ერთიანი
ეროვნული გამოცდებისთვის

ი ს ტ ო რ ი ა

თბილისი

შესავალი

კრებული შედგენილია მათთვის, ვინც 2013 წელს ისტორიაში ერთიან ეროვნულ გამოცდას აბარებს. კრებულში მოცემულია ერთიანი ეროვნული გამოცდების მოთხოვნები ისტორიაში, ტესტურ დავალებათა აღწერილობა, რეკომენდაციები და 2012 წლის საგამოცდო ტესტი ისტორიაში.

2006-2009 წლებში ერთიანი ეროვნული გამოცდა ისტორიასა და გეოგრაფიაში ერთად ტარდებოდა, 2010 წლიდან კი ისტორიის გამოცდას აბიტურიენტები ცალკე აბარებენ. ისტორიის ტესტში განხილულია ასევე სამოქალაქო განათლების ზოგიერთი საკითხი.

აბიტურიენტებმა ყურადღებით უნდა წაიკითხონ თითოეული ტესტური დავალების აღწერილობა, მაქსიმალური სიზუსტით დაიცვან დავალებების სწორად შესრულების ტექნიკური და შინაარსობრივი მოთხოვნები.

ვიმედოვნებთ, ეს კრებული დაგეხმარებათ საფუძვლიანად მოემზადოთ 2013 წლის მისაღები გამოცდებისათვის.

საგამოცდო ტესტში არ განმეორდება ამ კრებულში მოცემული არც ერთი დავალება.

გისურვებთ წარმატებას!

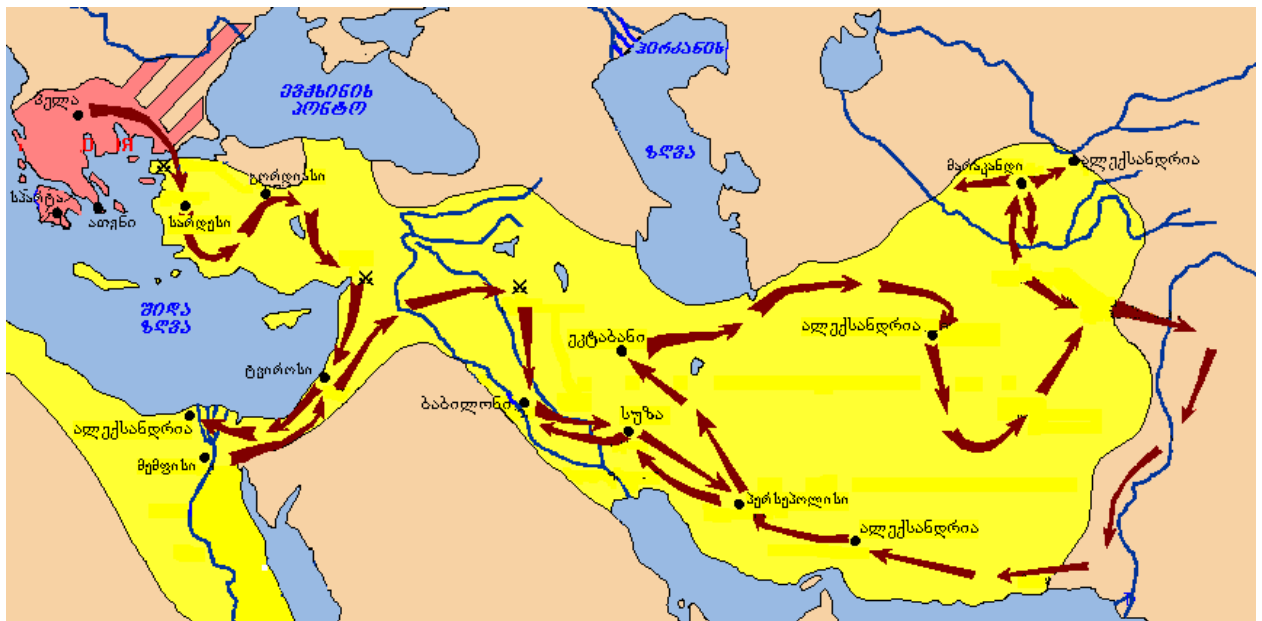
ტესტურ დაგალებათა აღწერილობა

დაგალების I ტიპი

0 არჩევითობიანი კითხვა

დაგალების აღწერა: დაგალებაში დასმულია კითხვა, რომელსაც ოთხი სავარაუდო პასუხი ახლავს. მათგან მხოლოდ ერთია სწორი. პასუხების ფურცელში უნდა გადახაზოთ არჩეული პასუხის შესაბამისი უჯრა. მოცემული ტესტური დაგალება ამოწმებს ფაქტობრივი მასალის, ცნებებისა და ტერმინების ცოდნას; მოვლენათა დამახასიათებელი ნიშნებისა და მიზეზ-შედეგობრივი კავშირების გამოვლენის უნარს. თითოეული დაგალება 1 ქულით ფასდება.

ნიმუში:

ვისი ლაშქრობებია ასახეული რუკაზე?

- ა. აქემენიდი შაჰების
- ბ. ალექსანდრე მაკედონელის
- გ. თემურ-ლენგის
- დ. საილხანოს ყაენების

სწორი პასუხია: ბ.

სხვა ნიმუშები იხილეთ 2012 წლის ერთიანი ეროვნული გამოცდების თანდართულ ტესტში.

დავალების II ტიპი

o ქრონოლოგიის განსაზღვრა

დავალების აღწერა: დავალებაში მოცემული ჩამონათვალი (ისტორიული პიროვნებების ან მოვლენების, ფაქტების) უნდა დალაგდეს ქრონოლოგიური პრინციპით, უძველესიდან უახლესისაკენ. მოცემული ტესტური დავალება ამოწმებს ფაქტობრივ, კერძოდ, ქრონოლოგიის, ისტორიული პერიოდების ცოდნასა და მისი გამოყენების უნარს. თითოეული დავალება 1 ქულით ფასდება

ნიმუშები იხილეთ 2012 წლის ერთიანი ეროვნული გამოცდების თანდართულ ტესტში.

დავალების III ტიპი

o შეცდომის პოვნა და შესწორება

დავალების აღწერა: დავალებაში მოცემულია ტექსტი, რომელშიც ფაქტობრივი შეცდომებია დაშვებული. აპლიკანტმა უნდა აღმოაჩინოს და შეასწოროს ეს შეცდომები. მოცემული ტესტური დავალება ამოწმებს ფაქტობრივი მასალის ცოდნისა და მისი გამოყენების უნარს; ფასდება როგორც ნაპოვნი შეცდომა (1 ქულით), ასევე მისი შესწორებული ვარიანტი (1 ქულით). ქულათა მაქსიმალური რაოდენობა განისაზღვრება კონკრეტული დავალების მიხედვით.

ნიმუშები იხილეთ 2012 წლის ერთიანი ეროვნული გამოცდების თანდართულ ტესტში.

დავალების IV ტიპი

o ისტორიული წყაროს ანალიზი

დავალების აღწერა: დავალებაში მოცემულია აბიტურიენტისთვის უცნობი ისტორიული წყარო (წერილობითი, ვიზუალური: ფოტო, ილუსტრაცია, კარიკატურა, რუკა, ნუმიზმატიკური მასალა და სხვ.), რომელსაც თან რამდენიმე შეკითხვა ახლავს. ეს კითხვები შეეხება: ისტორიული წყაროს გაგებას და მისგან საჭირო ინფორმაციის გამოყოფას, ისტორიულ წყაროში წარმოდგენილი კონკრეტული ამბის ზოგად ისტორიულ კონტექსტში ჩასმას, მის გააზრებას, ასევე საკუთარი აზრის/შეფასების არგუმენტირებულად დასაბუთებას ამა თუ იმ ისტორიული მოვლენის მიმართ. მოცემული ტესტური დავალება ამოწმებს ისტორიული წყაროს გაგებისა და მისგან საჭირო ინფორმაციის გამოყოფის, ისტორიულ წყაროში მოთხრობილი ამბის ისტორიულ კონტექსტში ჩასმის, საკუთარი მოსაზრების/შეფასების არგუმენტირებულად დასაბუთების უნარს. ქულათა მაქსიმალური რაოდენობა განისაზღვრება კონკრეტული დავალების მიხედვით.

ნიმუშები (დავალებებში: ისტორიული რუკის ანალიზი და ისტორიული წყაროს ანალიზი) იხილეთ 2012 წლის ერთიანი ეროვნული გამოცდების თანდართულ ტესტში.

დავალების V ტიპი

o პრობლემის ანალიზი

დავალების აღწერა: დავალებაში მოცემულია მოკლე ტექსტი, რომელშიც საუბარია ორ ურთიერთსაპირისპირო თვალსაზრისზე კონკრეტულ ისტორიულ ფაქტთან/მოვლენასთან დაკავშირებით. ტექსტს თან ახლავს კითხვები. აბიტურიენტმა საკუთარი მკაფიო არგუმენტები უნდა წარმოადგინოს ორი განსხვავებული/ურთიერთსაპირისპირო თვალსაზრისის შეფასებისას, გამოხატოს საკუთარი დამოკიდებულება/აზრი დასმულ პრობლემასთან დაკავშირებით. მოცემული ტესტური დავალება ამოწმებს მოვლენებისა და პროცესების დამახასიათებელი, არსებითი ნიშნების, მათ შორის მიზეზ-შედეგობრივი კავშირების გამოვლენის, მოვლენათა და პროცესთა შედარების უნარს; ასევე საკუთარი აზრის არგუმენტირებულად დასაბუთების, ლოგიკური, კრიტიკული აზროვნების, პროცესებისა და მოვლენების შეფასების უნარს. დავალების მაქსიმალური ქულაა 2.

ნიმუშები იხილეთ 2012 წლის ერთიანი ეროვნული გამოცდების თანდართულ ტესტში.

შენიშვნა:

2013 წელს ერთიან ეროვნულ გამოცდებზე ისტორიაში ტესტი 80 ქულიანი იქნება და 2 საათი და 30 წუთი დაეთმობა. ტესტურ დავალებათა რაოდენობა თითოეული დავალების ტიპში შესაძლოა შეიცვალოს.

ტესტი ისტორიაში

2012

ინსტრუქცია

თქვენს წინაშეა საგამოცდო ტესტის ბუკლეტი და ამ ტესტის პასუხების ფურცელი.

გაითვალისწინეთ, გასწორდება მხოლოდ პასუხების ფურცელი!

პასუხების ფურცლის გაკეცვა დაუშვებელია!

ყურადღებით გაეცანით ტესტის ყოველი დავალების ინსტრუქციას, კარგად გაიაზრეთ თითოეული დავალების მოთხოვნა და შემდეგ დაიწყეთ მუშაობა. პასუხები ჩაწერეთ პასუხების ფურცლის შესაბამის ადგილზე. პასუხების ფურცელში არ შეიძლება გაკეთდეს ზედმეტი სახის მინაწერები (სახელი, გვარი ან რაიმე სახის სხვა აღნიშვნა). ნაშრომები, რომელშიც იქნება მსგავსი აღნიშვნები, არ გასწორდება!

დავალებაში - „არჩევითბოლოიანი კითხვა“ - თქვენს მიერ არჩეული პასუხის სწორად მონიშვნის ერთადერთი გზა სათანადო უჯრაში X ნიშნის დასმაა. არცერთი სხვა აღნიშვნა, ჰორიზონტალური თუ ვერტიკალური ხაზები, შემოხაზვა და ა.შ. ელექტრონული პროგრამის მიერ არ აღიქმება; თუ გსურთ პასუხების ფურცელზე მონიშნული პასუხის გადასწორება, მთლიანად გააფერადეთ უჯრა, რომელშიც დასვით X ნიშანი, და შემდეგ მონიშნეთ პასუხის ახალი ვარიანტი (დასვით X ნიშანი ახალ უჯრაში). შეუძლებელია, ხელმეორედ აირჩიოთ ის პასუხი, რომელიც გადაასწორეთ.

სხვა ტიპის დავალებებში თქვენს მიერ დაშვებული შეცდომა აუცილებლად უნდა გადახაზოთ (არავითარ შემთხვევაში არ გამოიყენოთ ფრჩხილები!) და ზემოთ დააწეროთ სწორი პასუხი.

წერეთ გარკვევით და იმყოფინეთ პასუხებისათვის განკუთვნილი ადგილები.

ყოველ შეკითხვას გაეცით კონკრეტული და ამომწურავი პასუხი.

ტესტზე სამუშაოდ აბიტურიენტს ეძლევა 2,5 საათი.

შავი სამუშაოსათვის შეგიძლიათ გამოიყენოთ ტესტში არსებული ცარიელი ადგილები.

გისურვებთ წარმატებას!

I – არჩევითბოლოიანი კითხვა

ინსტრუქცია

თითოეულ კითხვაზე მოცემულია ოთხი სავარაუდო პასუხი. მათგან მხოლოდ ერთია სწორი. პასუხების ფურცელში უნდა გადახაზოთ არჩეული პასუხის შესაბამისი უჯრა. თქვენს მიერ არჩეული პასუხის მონიშვნის ერთადერთი გზა პასუხების ფურცელზე სათანადო უჯრაში X ნიშნის დასმაა. არცერთი სხვა აღნიშვნა, ჰორიზონტალური თუ ვერტიკალური ხაზები, შემოხაზვა და ა.შ. ელექტრონული პროგრამის მიერ არ აღიქმება; თუ გასურთ პასუხების ფურცელზე მონიშნული პასუხის გადასწორება, მთლიანად გააფერადეთ უჯრა, რომელშიც დასვით X ნიშანი და შემდეგ მონიშნეთ პასუხის ახალი ვარიანტი (დასვით X ნიშანი ახალ უჯრაში). შეუძლებელია ხელმეორედ აირჩიოთ ის პასუხი, რომელიც გადასწორეთ. თითოეული დავალება 1 ქულით ფასდება.

1. ვინ დაყო სპარსეთის სამეფო სატრაპიებად?

- ა. კიროსმა
- ბ. დარიოსმა
- გ. ქსერქსემ
- დ. კამბიზმა

2. რა მოიმოქმედა მირიან მეფის ერისთავმა, როდესაც მთიელებმა ქრისტიანობის მიღებაზე უარი თქვეს?

- ა. ჩამოასახლა ისინი ბარში
- ბ. სიკვდილით დასაჯა მძევლები
- გ. დაატყვევა მათი ხევსბერები
- დ. დალეწა მათი კერპები

3. რომელ საუკუნეში ებრძოდნენ ერთმანეთს ბიზანტია და ირანი ეგრისის ტერიტორიაზე?

- ა. IV
- ბ. V
- გ. VI
- დ. VII

4. ვინ იყო ბუღა თურქის მიერ სიკვდილით დასჯილი საჰაკი?

- ა. ქართლის ერისმთავარი
- ბ. კახეთის ქორეპისკოპოსი
- გ. ქართლის პიტიახში
- დ. თბილისის ამირა

5. ვის ჩაუვარდა ტყვედ მანასკერტის ბრძოლაში ბიზანტიის იმპერატორი?

- ა. არაბებს
- ბ. ოსმალებს
- გ. სელჩუკებს
- დ. მონღოლებს

6. რა უწოდეს მონღოლებმა დავით რუსუდანის ძეს?

- ა. ულუ
- ბ. ემირი
- გ. ნოინი
- დ. ნარინი

7. რომელ საუკუნეში გამოვიდა ინგლისის ეკლესია რომის პაპის დაქვემდებარებიდან?

- ა. XIV
- ბ. XV
- გ. XVI
- დ. XVII

8. რომელი სახელმწიფოს ძლიერების მწვერვალს წარმოადგენდა სულეიმან I ბრწყინვალის მმართველობის ხანა?

- ა. სელჩუკიანთა სასულთნოს
- ბ. ირანის
- გ. ეგვიპტის სასულთნოს
- დ. ოსმალეთის

9. რომელ სახელმწიფოს განაგებდა მეფე ჯეიმს I?

- ა. ინგლისს
- ბ. გერმანიას
- გ. ესპანეთს
- დ. საფრანგეთს

10. ვინ იყო ერაზმუს როტერდამელი?

- ა. ნიდერლანდელი ჰუმანისტი
- ბ. ბელგიელი ფერმწერი
- გ. იტალიელი მისიონერი
- დ. ფრანგი მოქანდაკე

11. რა ეწოდება XIX საუკუნის 50-იან წლებში მიმდინარე რუსეთ-თურქეთის ომს?

- ა. ბოსფორის ომი
- ბ. ყირიმის ომი
- გ. ბალკანეთის ომი
- დ. ქერჩის ომი

12. რომელი მეფისნაცვლის მოღვაწეობის დროს გაიხსნა თბილისში საჯარო ბიბლიოთეკა?

- ა. ბარონ როზენის
- ბ. ალექსანდრე ბარიატინსკის
- გ. დონდუკოვ-კორსაკოვის
- დ. მიხეილ ვორონცოვის

13. რომელი სახელმწიფოს ტახტის მემკვიდრე იყო ერცჰერცოგი ფრანც ფერდინანდი?

- ა. იტალიის
- ბ. დიდი ბრიტანეთის
- გ. ავსტრია-უნგრეთის
- დ. გერმანიის

14. რომელი დამოუკიდებელი სახელმწიფოები წარმოიქმნა ევროპაში I მსოფლიო ომის შემდეგ?

- ა. შვედეთი, დანია, ბულგარეთი
- ბ. ნიდერლანდები, ბელგია, პორტუგალია
- გ. პოლონეთი, ფინეთი, ავსტრია
- დ. ნორვეგია, რუმინეთი, ალბანეთი

15. რა საკითხი განიხილებოდა 1918 წელს ბათუმში მიმდინარე საზავო კონფერენციაზე?

- ა. რუსეთის დროებით მთავრობასთან გასაფორმებელი ხელშეკრულება
- ბ. ამიერკავკასიაში ფედერაციული რესპუბლიკის შექმნა
- გ. ფრონტის ხაზიდან რუსეთის საჯარისო შენაერთების გამოყვანა
- დ. თურქეთის მიერ წამოყენებული ტერიტორიული პრეტენზიები

16. რამ განაპირობა „ნეპ“-ის შემოღება საბჭოთა კავშირში?

- ა. საგადასახადო სისტემის რეფორმის აუცილებლობამ
- ბ. ეკონომიკურმა მიღწევებმა კოლექტივიზაციის შემდეგ
- გ. სამოქალაქო ომის შემდეგ არსებულმა ეკონომიკურმა კრიზისმა
- დ. ინდუსტრიალიზაციის აუცილებლობამ

17. რომელმა პოლიტიკურმა ლიდერმა გამოიყენა პირველად ტერმინი „ფაშიზმი“?

- ა. ჩერჩილმა
- ბ. მუსოლინიმ
- გ. ჰიტლერმა
- დ. ფრანკომ

18. რას წარმოადგენდა „გეტო“?

- ა. ბანაკს სამხედრო ტყვეთათვის
- ბ. ემიგრანტთა დროებით საცხოვრებელს
- გ. დასახლებას ებრაელთა იზოლაციისათვის
- დ. საგანგებო რეზერვაციას ლტოლვილთათვის

19. საფრანგეთის რომელ პროვინციაში გადასხეს მოკავშირეებმა დესანტი 1944 წელს?

- ა. ლოტარინგიაში
- ბ. აკვიტანიაში
- გ. ბრეტანში
- დ. ნორმანდიაში

20. რა ტიპის ომის აღსანიშნავად გამოიყენება ტერმინი „ბლიცკრიგი“?

- ა. ტოტალური
- ბ. თავდაცვითი
- გ. პარტიზანული
- დ. ელვისებური

21. ჩამოთვლილთაგან რომელი იყო ყველაზე ბოლო მოვლენა II მსოფლიო ომში?

- ა. ქალაქ ბერლინის აღება
- ბ. მოკავშირეთა მიერ მეორე ფრონტის გახსნა
- გ. იაპონიის ქალაქების ატომური დაბომბვა
- დ. თეირანის კონფერენცია

22. ვინ იყო ინდოეთის ეროვნულ-გამათავისუფლებელი მოძრაობის ლიდერი?

- ა. ბენაზირ ბჰუტო
- ბ. ინდირა განდი
- გ. ბაბრაქ ქარმალი
- დ. მაჰათმა განდი

23. რა ეწოდება სახელმწიფოს მიერ დადგენილი ქცევის სავალდებულო წესების ერთობლიობას, რომელთა შესრულებასაც სახელმწიფო სხვადასხვა იძულებითი საშუალებებით უზრუნველყოფს?

- ა. პოლიტიკა
- ბ. მორალი
- გ. ნორმა
- დ. სამართალი

24. რომელია მართებული სიტყვისა და გამოხატვის თავისუფლების შესახებ ქვემოთ მოყვანილი მსჯელობებიდან?

I. სიტყვისა და გამოხატვის თავისუფლება ნიშნავს საკუთარი აზრისა და შეხედულების გამოთქმის უფლებას; II. სიტყვისა და გამოხატვის თავისუფლება გულისხმობს ინფორმაციის მიღებისა და ხელმისაწვდომობის უფლებასაც.

ა. მხოლოდ I

ბ. მხოლოდ II

გ. ორივე

დ. არცერთი

II – ქრონოლოგიის განსაზღვრა

ინსტრუქცია

ქრონოლოგიურად (უძველესიდან უახლესისაკენ) დაალაგეთ ისტორიული პიროვნებები და მოვლენები. პასუხები ჩაწერეთ პასუხების ფურცელში მოცემულ უჯრებში. გაითვალისწინეთ, რომ უჯრაში იწერება მხოლოდ დასახელებული მოვლენის ან პიროვნების შესაბამისი ციფრი. პირველ უჯრაში იწერება ის ციფრი, რომლითაც ყველაზე ადრე მომხდარი მოვლენაა აღნიშნული და ა.შ. შესაბამისად, ბოლო, მესამე უჯრაში ის ციფრი ჩაიწერება, რომლითაც ყველაზე გვიან მომხდარი მოვლენა აღინიშნა. თითოეული დავალება 1 ქულით ფასდება.

25. დაალაგეთ თანმიმდევრობით ისტორიული პიროვნებები მათი მოღვაწეობის დროის მიხედვით:

1. იმპერატორი ადრიანე
2. იმპერატორი იუსტინიანე
3. გნეუს პომპეუსი

26. დაალაგეთ თანმიმდევრობით არაბი სარდლები საქართველოში მათი შემოჭრის დროის მიხედვით:

1. მურვან ყრუ
2. ბულა თურქი
3. ჰაბიბ იბნ მასლამა

27. დაალაგეთ თანმიმდევრობით XIX საუკუნის II ნახევარში საქართველოში მომხდარი მოვლენები:

1. ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების დაარსება
2. ბატონყმობის გაუქმება
3. თბილისის სათავადაზნაურო ბანკის დაარსება

28. დაალაგეთ თანმიმდევრობით II მსოფლიო ომის შემდეგ მომხდარი მოვლენები:

1. „მარშალის გეგმის“ შემუშავება
2. „ვარშავის პაქტის“ ხელმოწერა
3. „ნატოს“ შექმნა

29. დაალაგეთ თანმიმდევრობით XX საუკუნის II ნახევარში მომხდარი მოვლენები:

1. ეუთოს ჩამოყალიბება
2. საბჭოთა კავშირის დაშლა
3. ბერლინის კედლის დანგრევა

III - შეცდომის პოვნა და შესწორება

ინსტრუქცია

ყურადღებით წაიკითხეთ ქვემოთ მოყვანილი ტექსტები. იპოვეთ მათში დაშვებული შეცდომები. პასუხების ფურცელში მოცემულ ცხრილში გადაიტანეთ ნაპოვნი ფაქტობრივი შეცდომა და მისი შესწორებული ვარიანტი. გაითვალისწინეთ, რომ შეფასდება როგორც თქვენს მიერ ნაპოვნი შეცდომა (1 ქულა), ისე მისი შესწორებული ვარიანტი (1 ქულა). ასევე გაითვალისწინეთ, რომ პასუხების ფურცელში მოცემული ცხრილის შესაბამის ადგილას უნდა ჩაიწეროს მხოლოდ ერთი სიტყვა, თარიღი, სახელი და ა.შ. და არავითარ შემთხვევაში, მთელი წინადადება ან თუნდაც რამდენიმე სიტყვა.

(10) 30. საქართველო XI საუკუნის II ნახევარში

1071 წელს ოსმალებთან განცდილი მარცხის შემდეგ ბიზანტიის იმპერიამ ბრძოლა ფაქტობრივად შეწყვიტა. სომხური სამეფო-სამთავროები უკვე განადგურებული იყო. მოკავშირეების გარეშე დარჩენილმა საქართველომ სათანადო წინააღმდეგობა ვეღარ გაუწია მრისხანე დამპყრობლებს. 1078 წელს საქართველოში „დიდი თურქობა“ დაიწყო. ამ დროს სახელმწიფოს მეფე ბაგრატ II განაგებდა. სამეფო კარმა შექმნილი უმძიმესი მდგომარეობიდან სხვა გამოსავალი ვერ მოძებნა და მეფე 1083 წელს დამპყრობთა მბრძანებელ მალიქ-შაჰს ისპაჰანში ეახლა. მან თავი დამარცხებულად ცნო და ხარკი იკისრა. ხალიფამ საქართველოს მეფეს კახეთ-ჰერეთის სამეფო გადასცა და დამხმარე ჯარიც გამოატანა მისი მეფის, აღსართანის დასამარცხებლად. თუმცა აღსართანი თავადაც ისპაჰანში გამოცხადდა, მაზდენობა მიიღო და ამ გზით სამეფო შეინარჩუნა.

(14) 31. საფრანგეთის რევოლუცია

საფრანგეთის რევოლუციის დროს ქვეყანაში განვითარებულმა მოვლენებმა ურთიერთობა გაართულა ევროპის სხვა მონარქიულ სახელმწიფოებთან და 1792 წელს საფრანგეთი პრუსიისა და ესპანეთის წინააღმდეგ ომში ჩაება.

1792 წელს ლუი XVII დააპატიმრეს და საფრანგეთში მონარქია დაემხო. იმავე წელს არჩეულ იქნა კონვენტი, რომელშიც ძირითად პოლიტიკურ ძალას ერთმანეთის ოპონენტები, ჟირონდისტები და პურიტანები შეადგენდნენ, თუმცა დეპუტატთა უმრავლესობას პოლიტიკურად მერყევთა ჯგუფი ე.წ. “ფსკერი” წარმოადგენდა. თავდაპირველად ძალაუფლებას ჟირონდისტები ფლობდნენ, მაგრამ 1793 წელს ისინი დაამხეს და ხელისუფლებაში მათი ოპონენტები მოვიდნენ.

ამ უკანასკნელთა მმართველობა დიდხანს არ გაგრძელებულა. 1794 წლის 27 ივლისს ანუ ახალი რევოლუციური კალენდრით 9 პრერიალს მათი ძალაუფლება დაემხო. კონვენტმა აღმასრულებელი ხელისუფლება ხუთი კაცისაგან შემდგარ კოლეგიას გადასცა. მისმა საშინაო და საგარეო პოლიტიკამ საფრანგეთი უმძიმეს კრიზისში ჩააგდო და ქვეყანა 1797 წლის 18 ბრიუმერის გადატრიალებამდე მიიყვანა, რომლის შედეგადაც ძალაუფლება სამ კონსულს გადაეცა.

IV - პრობლემის ანალიზი

ინსტრუქცია

ყურადღებით წაიკითხეთ ქვემოთ მოყვანილი ტექსტები და შეასრულეთ დავალება. პასუხები ჩაწერეთ პასუხების ფურცლის შესაბამის ადგილას. **არ დაწეროთ პირობაში მოთხოვნილ რაოდენობაზე მეტი არგუმენტი.** გაითვალისწინეთ, არგუმენტი უნდა იყოს კონკრეტული, ნათლად ჩამოყალიბებული და დასრულებული აზრის მატარებელი. თითოეული არგუმენტი 1 ქულით ფასდება.

(2) 32. 1832 წლის შეთქმულების მონაწილეებს განსხვავებული აზრი ჰქონდათ დამოუკიდებლობის მოპოვების შემდეგ ქართული სახელმწიფოს მოწყობის შესახებ. ნაწილი რესპუბლიკის გამოცხადების მომხრე იყო. სხვანი კი მონარქიის აღდგენას უჭერდნენ მხარს.

დავალება:

(1) 32.1. მოიყვანეთ ერთი კონკრეტული (პოლიტიკური, ეკონომიკური ან კულტურული) არგუმენტი, რომლითაც რესპუბლიკის გამოცხადების მომხრე იმ დროს თავის პოზიციას დაიცავდა.

(1) 32.2. მოიყვანეთ ერთი კონკრეტული (პოლიტიკური, ეკონომიკური ან კულტურული) არგუმენტი, რომლითაც მონარქიის აღდგენის მომხრე იმ დროს თავის პოზიციას დაიცავდა.

(2) 33. I მსოფლიო ომის დროს ევროპაში მყოფ ქართველ მოღვაწეთა აზრი ორად გაიყო. ერთნი საჭიროდ მიიჩნევდნენ ბრძოლას გერმანიის მხარეს, მეორენი კი - რუსეთის მხარეს.

დავალება:

(1) 33.1. მოიყვანეთ ერთი კონკრეტული (პოლიტიკური, ეკონომიკური ან კულტურული) არგუმენტი, რომლითაც გერმანიის მხარეს ბრძოლის მომხრე იმ დროს თავის პოზიციას დაიცავდა.

(1) 33.2. მოიყვანეთ ერთი კონკრეტული (პოლიტიკური, ეკონომიკური ან კულტურული) არგუმენტი, რომლითაც რუსეთის მხარეს ბრძოლის მომხრე იმ დროს თავის პოზიციას დაიცავდა.

V - ისტორიული რუკა

ინსტრუქცია

დავალებაში მოცემულია გარკვეული ეპოქის ისტორიული რუკა. რუკაზე არსებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, უპასუხეთ დავალებაში დასმულ კითხვებს, ხოლო პასუხები ჩაწერეთ პასუხების ფურცლის შესაბამის ადგილას.

კითხვები:

(2) 34.1. რომელი საუკუნეების ვითარებაა ასახული რუკაზე?

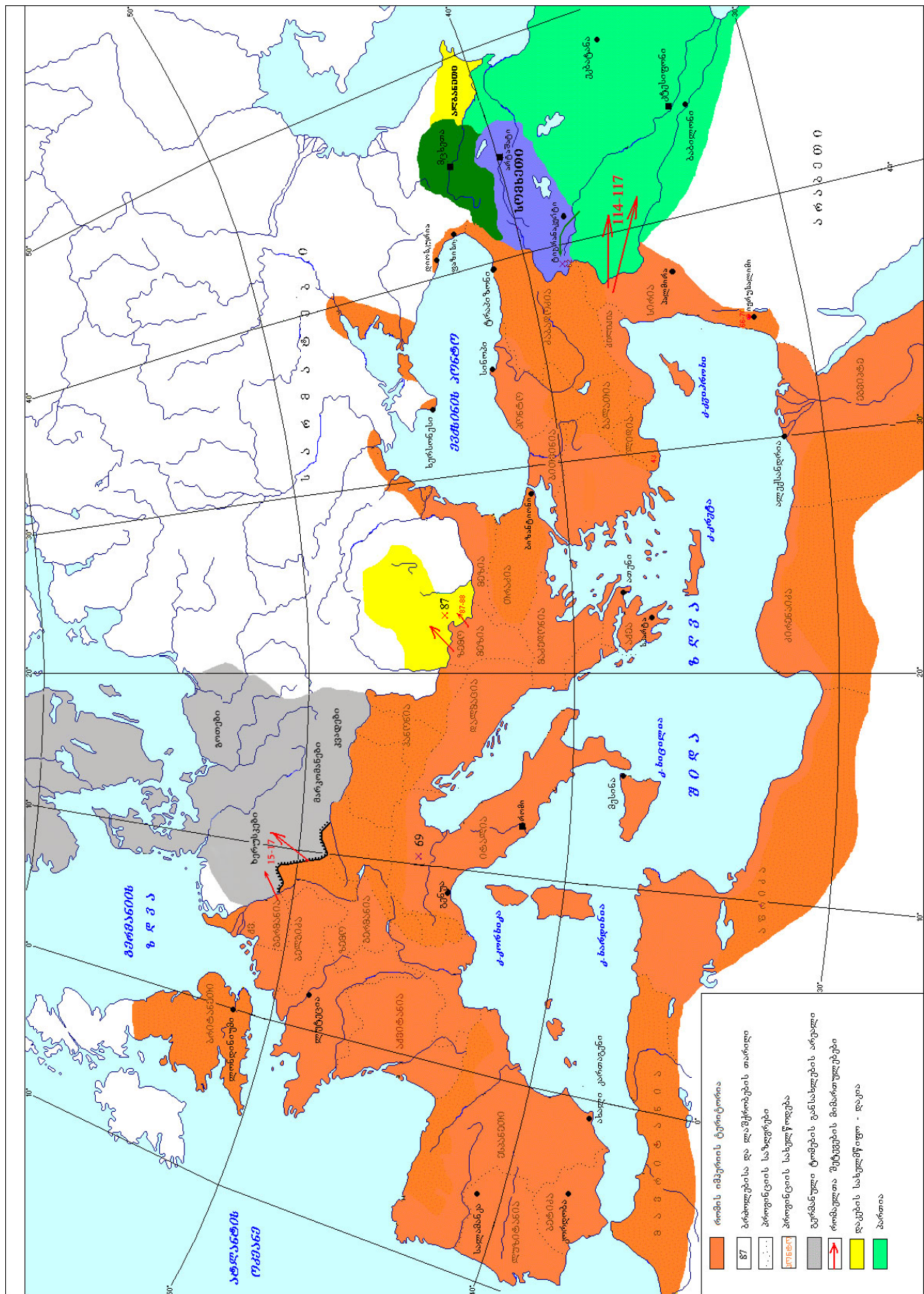
(1) 34.2. რუკის მიხედვით, რომელ ადმინისტრაციულ ერთეულებად იყოფოდა რომის იმპერია?

(1) 34.3. რუკის მიხედვით, რომელი ქართული სამეფო ესაზღვრებოდა რომის იმპერიას?

(1) 34.4. რუკის მიხედვით, რომელ სახელმწიფოს ებრძოდა რომი ევროპაში?

(2) 34.5. რუკის მიხედვით, სადაური წარმოშობისა და რომელი კონკრეტული ტომის წინააღმდეგ ილაშქრა რომის იმპერიამ?

(1) 34.6. რუკის მიხედვით, რომელ სახელმწიფოს ებრძოდა რომი აზიაში?

ინსტრუქცია

ყურადღებით წაიკითხეთ ქვემოთ მოყვანილი ისტორიული დოკუმენტი, გაიაზრეთ ტექსტი და უპასუხეთ კითხვებს. პასუხები ჩაწერეთ პასუხების ფურცლის შესაბამის ადგილას.

(15) 35. ნაწყვეტი გენერალ ერმოლოვის მოგონებებიდან

გენერალ-ლეიტენანტ ველიამინოვისაგან მივიღე ცნობები იმერეთში მომხდარ არეულობათა შესახებ. მისი მიზეზი კი შემდეგი იყო: საქართველოს ეგზარქოსმა, თეოფილაქტემ, რომელიც საქართველოსა და იმერეთში სასულიერო ცხოვრების წარმმართველად იყო გამოგზავნილი, ცვლილებების გატარება დაიწყო. ეკლესიების დიდი ნაწილი დაიკეტა და მღვდელმსახურები უმუშევრად დარჩნენ.

საქართველოში ამ ცვლილებებს ცუდი შედეგები არ მოჰყოლია, რადგან ეგზარქოსმა ადგილობრივ ხელისუფლებას სთხოვა დახმარება. იმერეთში კი სამღვდელოებისა და თავად-აზნაურობის ნაწილმა მოსახლეობას არასწორი ინფორმაცია მიაწოდა გასატარებელი ცვლილებების შესახებ. ზოგან უბრალო ხალხმა არა თუ არ შეუშვა ეგზარქოსის მიერ გაგზავნილი პირები საეკლესიო ქონების აღსაწერად, არამედ დაემუქრა კიდეც. მე ვაფრთხილებდი თეოფილაქტეს, რომ არ შეიძლება ცვლილებების ერთნაირად განხორციელება საქართველოსა და იმერეთში. ამ უკანასკნელს ცოტა ხნის წინ დამოუკიდებელი მმართველობა ჰქონდა და ახლანდელი მმართველობა სიტუაციას ჯერ კიდევ ბოლომდე ვერ აკონტროლებდა.

იმერეთის ჯარების უფროსი შევიდა გურიაში, სადაც ცალკეულ ადგილებში აჯანყებულები იყვნენ შეკრებილნი. გაცემული მცდარი ბრძანებებისა და საკუთარი სიმხდალის გამო, პირველივე მცირე შეტაკების შემდეგ მან უკან დაიხია. ამან აჯანყებულები აღაფრთოვანა და არეულობა იმერეთშიც დაიწყო.

თავად-აზნაურობის დიდი ნაწილი ამ ამბების მონაწილე იყო, ხოლო მეთაური, ვინმე თავადი აბაშიძე, რომელმაც თავისი ბანდა ახალციხის საფაშოდან მოსული რამდენიმე ასეული მეომრით გააძლიერა. მას დედამისიც, სამეფო საგვარეულოს წარმომადგენელი, ეხმარებოდა. ყველა უკმაყოფილო გაერთიანდა. ყველგან შეიქმნა შეიარაღებული ბანდები. საქართველოსთან კავშირი შეწყდა. საერთო მოძრაობას, მანამდე მშვიდად მყოფი

სამეგრელოც აყვა. მთავარმა, გენერალ-მაიორმა დადიანმა ერთგულება შეინარჩუნა. ბოროტმოქმედებს თავისი ზანდით მისი ძმა მიემხრო.

ადამიანებს, რომლებმაც ჩვენი ერთგულება შეინარჩუნეს, აჯანყებულები ოჯახების ამოწყვეტითა და სახლ-კარის ჩამორთმევით ემუქრებოდნენ.

იმერეთში მალევე აღდგა წესრიგი. აჯანყების მონაწილეთა დიდი ნაწილი დავაპატიმრეთ. ნაწილი გადავასახლეთ. მათი მამულები ხაზინას გადაეცა.

კითხვები:

(1) 35.1. რომელი საუკუნის რომელი ნახევრის ამბებია აღწერილი დოკუმენტში?

(1) 35.2. ჩვენი ქვეყნის რომელ ნაწილს გულისხმობს გენერალი ერმოლოვი “საქართველოს” ქვეშ?

(1) 35.3. ტექსტის მიხედვით, ამომწურავად უპასუხეთ, რაში გამოიხატა ეგზარქოსის მიერ გატარებული ცვლილებები?

(1) 35.4. ტექსტის მიხედვით, რა ევალუბოდათ იმერეთში ეგზარქოსის მიერ გაგზავნილ პირებს?

(1) 35.5. ტექსტის მიხედვით, რატომ თვლიდა ერმოლოვი, რომ ცვლილებების ერთნაირად განხორციელება შეუძლებელი იყო “საქართველოსა და იმერეთში”?

(3) 35.6. ტექსტიდან გამომდინარე, ჩვენი ქვეყნის რომელ კუთხეებში მიმდინარეობდა საპროტესტო მოძრაობა და აჯანყება?

(3) 35.7. ტექსტში არსებული ინფორმაციიდან გამომდინარე, რომელი ფენების წარმომადგენლები მონაწილეობდნენ საპროტესტო მოძრაობასა და აჯანყებაში?

(1) 35.8. რომელი სახელმწიფოს შემადგენლობაში შედიოდა ტექსტში მოხსენიებული ახალციხის საფაშო იმ დროს?

(1) 35.9. ტექსტიდან გამომდინარე, ამომწურავად უპასუხეთ, როგორ დასაჯა რუსეთის ხელისუფლებამ აჯანყების მონაწილეები?

(1) 35.10. რომელ პოლიტიკურ მოვლენას მოჰყვა შედეგად იმერეთში საეკლესიო რეფორმის დაწყება?

(1) 35.11. თქვენი აზრით, რატომ დამარცხდნენ აჯანყებულები?

დავალების #	სწორი პასუხები	მაქსიმალური ქულა
1	ბ	1
2	დ	1
3	ბ	1
4	დ	1
5	ბ	1
6	დ	1
7	ბ	1
8	დ	1
9	ა	1
10	ა	1
11	ბ	1
12	დ	1
13	ბ	1
14	ბ	1
15	დ	1
16	ბ	1
17	ბ	1
18	ბ	1
19	დ	1
20	დ	1
21	ბ	1
22	დ	1
23	დ	1
24	ბ	1

25. 3 1 2 - 1 ქულა

26. 3 1 2 - 1 ქულა

27. 2 3 1 - 1 ქულა

28. 1 3 2 - 1 ქულა

29. 1 3 2 - 1 ქულა

30. შეცდომის პოვნა და შესწორება (აღმოჩენილი შეცდომა - 1 ქულა, მისი გასწორებული ვარიანტი - 1 ქულა), სულ 10 ქულა

#	არის	უნდა იყოს	მაქსიმალური ქულა
30.1	ოსმალეთთან	სელჩუკებთან	2
30.2	1078	1080	2
30.3	ბაგრატ II	გიორგი II	2
30.4	ხალიფამ	სულთანმა	2
30.5	მაზდეანობა	ისლამი	2

31. შეცდომის პოვნა და შესწორება (აღმოჩენილი შეცდომა - 1 ქულა, მისი გასწორებული ვარიანტი - 1 ქულა), სულ 14 ქულა

#	არის	უნდა იყოს	მაქსიმალური ქულა
31.1	ესპანეთის	ავსტრიის	2
31.2	ლუი XVII	ლუი XVI	2
31.3	პურიტანები	იაკობინელები	2
31.4	ფსკერი	ჭაობი	2
31.5	9 პრერიალს	9 თერმიდორს	2
31.6	კოლეგიამ	დირექტორიამ	2
31.7	1797	1799	2

32. სულ 2 ქულა

32.1. ნებისმიერი კონკრეტული, მკაფიოდ ჩამოყალიბებული და დასრულებული აზრის მატარებელი არგუმენტი, რომელიც არ შეიცავს ფაქტობრივ შეცოდმას, 1 ქულით ფასდება

32.2. ნებისმიერი კონკრეტული, მკაფიოდ ჩამოყალიბებული და დასრულებული აზრის მატარებელი არგუმენტი, რომელიც არ შეიცავს ფაქტობრივ შეცოდმას, 1 ქულით ფასდება

33. სულ 2 ქულა

33.1. ნებისმიერი კონკრეტული, მკაფიოდ ჩამოყალიბებული და დასრულებული აზრის მატარებელი არგუმენტი, რომელიც არ შეიცავს ფაქტობრივ შეცოდმას, 1 ქულით ფასდება

33.2. ნებისმიერი კონკრეტული, მკაფიოდ ჩამოყალიბებული და დასრულებული აზრის მატარებელი არგუმენტი, რომელიც არ შეიცავს ფაქტობრივ შეცოდმას, 1 ქულით ფასდება

34. ისტორიული რუკა - სულ 8 ქულა

34.1. I-II სს - 2 ქულა

34.2. პროვინციებად - 1 ქულა

34.3. ქართლის/იბერიის - 1 ქულა

34.4. დაკია - 1 ქულა

34.5. გერმანული (1 ქულა), ხერუსკები (1 ქულა) – 2 ქულა

34.6. პართიას - 1 ქულა

35. ისტორიული წყაროს ანალიზი - სულ 15 ქულა

35.1. XIX საუკუნის I ნახევრის - 1 ქულა

35.2. აღმოსავლეთ საქართველოს // ქართლ-კახეთს- 1 ქულა

35.3. ეკლესიების დიდი ნაწილი დაიკეტა, მღვდელმსახურები უმუშევრები დარჩნენ - 1 ქულა

35.4. საეკლესიო ქონების აღწერა - 1 ქულა

35.5. იმერეთს ცოტა ხნის წინ დამოუკიდებელი მმართველობა ჰქონდა და ახლანდელი მმართველობა სიტუაციას ჯერ კიდევ ბოლომდე ვერ აკონტროლებდა - 1 ქულა

35.6. იმერეთი (1ქ), გურია (1ქ), სამეგრელო (1ქ) - 3 ქულა

35.7. გლეხები (1ქ), თავად-აზნაურები (1ქ), სასულიერო პირები (1ქ) - 3 ქულა

35.8. ოსმალეთის - 1 ქულა

35.9. აჯანყებულთა დიდი ნაწილი დააპატიმრეს, ნაწილი - გადაასახლეს, მამულები (ქონება) ჩამოართვეს - 1 ქულა

35.10. იმერეთის სამეფოს დაპყრობას//გაუქმებას//ავტოკეფალიის გაუქმებას - 1 ქულა

35.11. ზოგიერთებმა რუსეთის ერთგულება შეინარჩუნეს//არასაკმარისი ძალა//აჯანყებულებს რუსული რეგულარული ჯარის საბოლოოდ დამარცხება არ შეეძლოთ (სუსტი სამხედრო მომზადება რუსეთთან შედარებით)//არაორგანიზებულობა//არაერთსულოვნება//რუსეთის სიძლიერე - 1 ქულა